

بمرتعالی

شماره: 600/143/د

تاریخ: 1395/01/31

پرست دارد

جمهوری اسلامی ایران
وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی
معاونت فرهنگی، دانشجویی و امور مجلس

رئیس / سرپرست محترم دانشگاه / دانشکده علوم پزشکی و خدمات بهداشتی ، درمانی .....

با اهداء سلام و تحیات:

احتراما" با عنایت به سیاست های کلی سلامت، ابلاغی از سوی مقام معظم رهبری مبنی بر افزایش آگاهی، مسئولیت پذیری، توانمندی و مشارکت ساختارمند و فعال دانشجویان دانشگاهها. در تأمین، حفظ و ارتقای سلامت "آئین نامه همتایاران سلامت روان دانشجویان" که توسط مقام محترم وزارت امضاء گردیده است، جهت اجرا به دانشگاه ها ودانشکده های علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی کشور ابلاغ می گردد.

امید است با اجرای مفاد این آیین نامه زمینه ارتقاء انگیزه، روحیه مشارکت جویی و توسعه فعالیت های اجتماعی در دانشجویان فراهم گردد. بدیهی است فعال سازی گروههای همتایاران سلامت روان موضوع این آیین نامه در دانشگاههای علوم پزشکی نقش بسزایی در کاهش میزان بروز و شیوع آسیب های روانی - اجتماعی در دانشجویان خواهد داشت.

دکتر محمد رضا فراهانی

معاون فرهنگی، دانشجویی و امور مجلس

۱۳۹۵/۰۱/۳۱

۹۵۰۱۳۱

بمرتعالی

شماره ثبت: ۹۵۰۱۳۱
پست: ۹۵۰۱۳۱

دکتر محمد رضا فراهانی
معاون فرهنگی، دانشجویی و امور مجلس
تلفن: ۸۱۴۵۵۴۴۰ - ۸۱۴۵۵۴۴۰

تصویر
↓

آئین نامه

همتایاران سلامت روان دانشجویان

دانشگاه/دانشکده‌های علوم پزشکی و خدمات بهداشتی، درمانی

مقدمه:

در اجرای بند ۱۱ سیاست‌های کلی سلامت ابلاغی از سوی مقام معظم رهبری مبنی بر «افزایش آگاهی، مسئولیت پذیری، توانمندی و مشارکت ساختارمند و فعالانه فرد، خانواده و جامعه در تامین، حفظ و ارتقای سلامت با استفاده از ظرفیت نهادهای و سازمان‌های فرهنگی آموزشی و رسانه ای کشور تحت نظارت وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی» و بند ۷-۱۱ سند اسلامی شدن دانشگاه‌ها مصوب ۱۳۹۲/۴/۲۵ شورای عالی انقلاب فرهنگی «به منظور زمینه‌سازی و ارتقای انگیزه و روحیه مشارکت دانشگاهیان و توسعه فعالیت‌های اجتماعی و مهارت ارتباطی و گروهی ایشان» و به منظور کمک به کاهش بروز و شیوع آسیب‌های روانی و اجتماعی و ترویج خدمات نیمه حرفه‌ای راهنمایی و مشاوره به دانشجویان، "آئین نامه همتایاران سلامت روان دانشجویان دانشگاه/دانشکده‌های علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی" به شرح ذیل تصویب می‌شود:

ماده ۱. اهداف آیین نامه:

۱-۱ اهداف کلی:

- پیشگیری از شیوع آسیب های روانی - اجتماعی
- کمک به ارتقای سلامت روانی اجتماعی دانشجویان

۲-۱ اهداف اختصاصی:

- فعال سازی رفتاری دانشجویان و تقویت برنامه های مشارکتی برای رفع یا کاهش آسیب های اجتماعی
- تقویت روحیه مدد رسانی و تعاون به منظور ارتقاء و بهبود کیفیت زندگی دانشجویی و ترویج سالم زیستی
- تلاش برای ایجاد احساس مسئولیت جمعی
- افزایش مهارت های فردی و اجتماعی
- ساماندهی اوقات فراغت دانشجویان از طریق شرکت در فعالیت های همتایاری

Handwritten signatures and marks at the bottom of the page.

وزیر

- تسهیل هویت یابی اجتماعی از طریق تجربه اندوزی و ایفای نقش های فعال اجتماعی
- انتقال مهارت های کسب شده توسط همتایاران به سایر افراد

ماده ۲. جامعه هدف:

دانشجویانی هستند که به عنوان همتایار سلامت روان به ارائه خدمات یاورانه به سایر دانشجویان آن دانشگاه/دانشکده علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی می پردازند.

ماده ۳. تعاریف:

- ۱-۳ **همتایاری.** همتایاری در این طرح شامل گستره‌ای از خدمات یاورانه بین فردی از سوی افراد غیرحرفه‌ای است که در مقام یاور برای سایر دانشجویان نیازمند/ علاقه‌مند عمل می‌کنند.
- ۲-۳ **همتایار.** همتایار، دانشجویی است که مطابق مفاد این آیین‌نامه از بین دانشجویان همان دانشگاه انتخاب و پس از گذراندن دوره آموزشی مربوطه زیر نظر اداره مشاوره دانشجویی دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی و بر اساس شرح وظایف به ارائه خدمات نیمه حرفه‌ای به هم دانشگاهیان خود می‌پردازد.
- ۳-۳ **خدمات یاورانه.** به خدمات غیر پزشکی بهداشت روانی اطلاق می‌شود که در چهار حوزه: روانشناسی بالینی، مشاوره، خانواده درمانی و مددکاری اجتماعی قابل تبیین می‌باشد.
- ۴-۳ **خدمات نیمه حرفه ای.** خدماتی هستند که سطح ابتدایی و اول بیشگری مشاوره را در بر می‌گیرد.

ماده ۴. تشکیل گروه:

مبنای تشکیل گروه همتایار، ارائه خدمات نیمه حرفه‌ای در قالب گروه های ۶-۱۲ نفری است که در آن اعضای گروه در خصوص مباحث مورد نیاز به بحث و تبادل نظر می‌پردازند. هر گروه همتایار می‌تواند طبق مفاد این آیین‌نامه یک مسئول با انتخاب رئیس اداره مشاوره داشته باشد، مسئول گروه توسط رئیس اداره مشاوره دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی تعیین می‌گردد.

تبصره ۱. تعداد اعضا جهت تشکیل گروه همتایار ۶ نفر می‌باشد. در دانشگاه‌هایی که تعداد اعضا کمتر از ۶ نفر باشند، اعضا مستقیماً با رئیس اداره یا یکی از مشاوران تمام وقت اداره هماهنگ خواهند بود.

تبصره ۲. شرکت مسئول گروه در موضوعات مرتبط با وظایف گروه همتایاران در جلسات اداره مشاوره دانشجویی الزامی می‌باشد.

وزیر

۳. پیگیری وضعیت دانشجویان ارجاعی به «هسته‌های مشاوره و پیشرفت تحصیلی» یا اداره مشاوره دانشجویی پس از دریافت خدمات یاورانه
۴. مشارکت نیمه حرفه‌ای در ارائه خدمات مشاوره در زمینه های هدایت و توانبخشی تحصیلی، آموزشی و شغلی
۵. مشارکت در پایش وضعیت روانشناختی دانشجویان
۶. مشارکت در تهیه، تدوین و توزیع جزوات اطلاع رسانی
۷. مشارکت در برگزاری برنامه‌ها و کارگاه‌های آموزشی اداره مشاوره دانشجویی
۸. مشارکت در تشکیل گروه‌های پرورش تفکر خلاق و ایده‌پردازی
۹. مشارکت در فعالیت های مرتبط با توانبخشی دانشجویان
۱۰. ارائه گزارش ماهانه به اداره مشاوره دانشجویی
۱۱. همکاری و تعامل مستمر با اداره مشاوره دانشجویی

ماده ۷. نحوه اداره و نظارت بر گروه:

مسئولیت اداری و نظارت بر عملکرد گروه هم‌تایاران سلامت روان برعهده رئیس اداره مشاوره دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی می باشد. با هدف نظارت عالی بر فعالیت هم‌تایاران در هر دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی رئیس اداره مشاوره دانشجویی گزارش نظارتی خود را در پایان هر نیمسال تحصیلی به دفتر مرکزی مشاوره دانشجویی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی ارسال می نماید.

تبصره ۱: حق الزحمه فعالیت گروه هم‌تایاران در قالب کار دانشجویی از محل منابع معاونت فرهنگی، دانشجویی دانشگاه پرداخت می شود.

ماده ۸: نحوه پایان عضویت از گروه:

- عضویت اعضاء در موارد زیر لغو می گردد:
۱. از دست دادن شرایط ورود و عضویت
  ۲. عدم تمایل به ادامه فعالیت
  ۳. تخلف منجر به صدور حکم محرومیت از تحصیل و افت تحصیلی
  ۴. عدم شرکت در جلسات گروه طی سه جلسه متوالی یا ۵ جلسه متناوب در طی یکسال تحصیلی
  ۵. عدم کارایی یا حضور غیر فعال
  ۶. تخلف از ضوابط اخلاقی مندرج در ماده ۹
- تبصره ۱:** لغو عضویت از هم‌تایاری، با تشخیص و تایید رئیس اداره مشاوره صورت می گیرد.

Handwritten signatures and initials at the bottom of the page.

ماده ۹. ضوابط اخلاقی:

۱. اعضای همتایار موظفند در ارائه خدمات نیمه حرفه‌ای به دانشجویان، اصول رازداری و محرمانگی اطلاعات را رعایت نمایند.
۲. اعضای همتایار موظفند در ارائه خدمات نیمه حرفه‌ای، حریم شخصی دانشجویان را رعایت نمایند.
۳. ارائه خدمات همتایاری محدود به دانشجویان همجنس می باشد.

ماده ۱۰. نحوه ارزیابی از گروه:

- ارزیابی سالیانه از گروه همتایاران سلامت روان دانشجویان توسط اداره مشاوره دانشجویی هر دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی طی چهار مرحله با بازه زمانی ۳ ماهه تحقق خواهد یافت:
۱. تهیه فرم‌های ارزیابی عملکرد همتایاران سلامت روان در سطح ستادی و ارسال به ادارات مشاوره دانشجویی دانشگاه‌های علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی (در سطح صف)
  ۲. تکمیل فرم‌های عملکردی و ارسال گزارش آن به اداره مشاوره و سلامت روان دانشجویان وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی
  ۳. ارزیابی نتایج عملکرد سالانه همتایاران توسط اداره آموزش و پایش سلامت روان
  ۴. گزارش ارزیابی عملکرد همتایاران به مسئولان و تصمیم‌گیرندگان در سطح ستادی توسط ادارات آموزش و پایش و مشاوره و سلامت روان دانشجویان
  ۵. انعکاس نتایج ارزیابی سالانه از عملکرد همتایاران به دانشگاه‌ها، علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی

ماده ۱۱. دستورالعمل‌های اجرایی یا مقدمات تکمیلی مورد نیاز این آیین‌نامه، پس از تایید دفتر امور حقوقی و تنظیم مقررات وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، توسط معاون فرهنگی و دانشجویی و امور مجلس وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی ابلاغ خواهند شد.

ماده ۱۲. مسئولیت حسن اجرای این آیین‌نامه بر عهده رئیس دانشگاه / دانشکده می باشد.

این آیین‌نامه در یک مقدمه و ۱۲ ماده و ۱۰ تبصره تصویب و از تاریخ تصویب لازم‌الاجراست.

۵

[Handwritten signature]

تبصره ۳. در صورت استقرار دانشکده‌ها، خوابگاه‌ها و واحدهای تابعه یک دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی در چند شهر، امکان تشکیل گروه به صورت مجزا در واحدهای مذکور وجود دارد.

ماده ۵. شرایط عضویت:

- دانشجوی همان دانشگاه و علاقمند به ارایه خدمات عمومی مشاوره ای باشد.
  - دانشجو در زمان درخواست، حداقل دو نیم سال تحصیلی را گذرانده و حداقل یک نیم سال تحصیلی از مدت تحصیل وی باقی مانده باشد.
  - نداشتن حکم قطعی انضباطی
  - نداشتن اشتها به سوء رفتار اجتماعی به تائید اداره مشاوره دانشجویی
  - نداشتن اختلال روانی شناخته شده به تائید اداره مشاوره دانشجویی
  - گذراندن دوره آموزشی مهارت های زندگی و دوره های توجیهی اداره مشاوره دانشجویی
  - تکمیل فرم عضویت و تعهد نامه رعایت ضوابط اخلاقی حیطه فعالیت
- تبصره ۱.** احراز شرایط مذکور با تائید و صلاحیت اداره مشاوره دانشگاه/دانشکده علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی خواهد بود.

تبصره ۲. عضویت و انصراف همتایاران به صورت داوطلبانه و با تایید رئیس اداره مشاوره دانشجویی است.

تبصره ۳. ابلاغ همتایاران توسط معاون دانشجویی فرهنگی / مدیر دانشجویی دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی با قید کلمه «داوطلبانه» صورت می گیرد.

تبصره ۴. دوره عضویت جهت فعالیت در گروه همتایاری در صورت رضایت رئیس اداره حداکثر به مدت دو سال یا چهار ترم تحصیلی تعیین می شود.

تبصره ۵. اعضاء در صورت تمایل می توانند درخواست تمدید فعالیت خود را برای یک دوره دیگر به رئیس اداره مشاوره دانشجویی ارایه نمایند.

ماده ۶. شرح وظایف همتایاران سلامت روان دانشجویان:

۱. برقراری رابطه حسنه با دانشجویان نیازمند به خدمات راهنمایی و مشاوره وارجاع آنها به شعبات ادارات مشاوره مستقر در خوابگاه‌ها و دانشکده‌های دانشگاه علوم پزشکی خدمات بهداشتی درمانی
۲. کمک به شناسایی دانشجویان در معرض آسیب و آسیب دیده و هدایت آنها به کارشناس مربوطه بنا به تشخیص اداره مشاوره

Handwritten signatures and marks at the bottom of the page.